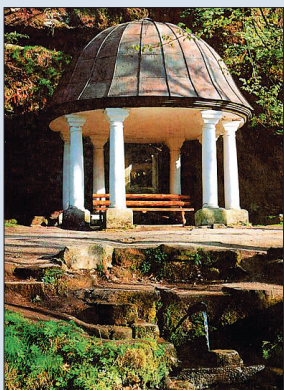

Tip na výlet

**Voda ze Zdislaviny studánky
prý dokáže léčit.**

Poloha Grabštejna se hodí k výletům do celého kraje. Kromě necelých dvacet kilometrů vzdáleného Liberce leží zhruba stejně daleko i zámek **Lemberk**. Při cestě po silnici z Liberce do Jablonného v Podještědí je vidět již zdálky. Manželku zakladatele původního gotického hradu z 13. století Zdislavu z Lemberka prohlásila katolická církev koncem minulého století za svatou pro její milosrdenství v kruté době. Prvního června, kdy na Grabštejně vystupují Pernštejní, pořádá Lemberk v rámci Dne dětí Putování pohádkou, při němž výletníci narazí na pohádkové bytosti, uvidí šerm, uslyší hudbu a budou i při zahájení výstavy Pohádkový zámek. Jen několik kilometrů od Lemberka stojí v **Jablonném v Podještědí** monumentální barokní chrám. Na západním okraji města je také rozlehlý park, v jehož středu stojí zámek Nový Falkenburg. Na místě původní tvrze jej nechal v letech 1562 – 72 postavit Jindřich Berka z Dubé. Po několikaleté změně majitele koupil zámek i s panstvím roku 1718 Jan Pacht z Rájova, jehož dědicové přestavěli o několik desítek později původně renesanční budovu do pozdně barokní po-

**Chrámsv. Vavřince
v Jablonném v Podještědí**

doby s četnými rokokovými prvky. Stavitel F. Höger vytvořil dvoupatrovou obdélnou budovu se dvěma postranními nízkými polygonálními věžemi se zvonovými střechami. Průčelí nad hlavním vchodem završuje trojúhelníkový štít, ozdobený pro rokoku typickými vázami, nad mansardovou střechou vyčnívá věžička. Další majitelé ale nechali zámek zchátrat a nějaký čas byl dokonce používán jako sýpka, což znehodnotilo freskovou i štukovou výzdobu sálů. Roku 1901 dal nový majitel pseudobarokně upravit do dnešního stavu. V přízemní jídelně je dochována nástropní malba bo-

**Torzo klášterní katedrály nad
Oybinem**

hyně Flory, v patře zrcadlový sál s velkou freskou Aurory a čtyř ročních období. K zámku přiléhá rozsáhlý barokní park s oranžérií. Od roku 1960 zde bylo odborné učiliště, nyní zámek slouží jako dětský domov. Mnohem blíže nežli do Jablonného je z Grabštejna do sedmitského **Hrádku nad Nisou** (i do německé Žitavy, příjemného města těsně za hranicemi). Z Hrádku vyběhají turistické trasy do Lužických hor. K nejatraktivnějším vycházkám patří cesta na **Popovu skálu**, malebnou skalní korunu, vyčnívající nad sytě zelenými lesy v nadmořské výšce 565 metrů. Z Hrádku k ní dovede zelená turistická značka. Kdo si zvykl vyrážet na výlety na kolech, může po cyklostezkách projet nejenom české, ale i německé a polské pohraničí (pasy samozřejmě s sebou). V německé části Lužických hor se ukrývá půvabné lázeňské městečko **Oybin**, spojené s vnitrozemím ojedinělou úzkokolejnou parní železnicí. Nad Oybinem ční ruiny starého kláštera.

→ nebo halapartny. „Když na sebe navléknu plátovou zbroj a připočítám váhu zbraní, tak nesu až čtyřicet kilogramů,“ upozorňuje Hofírek. „Bez pravidelného tréninku se náš koníček zvládnout nedá. Scházíme se třikrát týdně, věnujeme se kotoulům, přemetům a dalším akrobatickým prvkům. Techniku šermu se učíme podle historických návodů. Předvádíme souboje od gotiky až po baroko. Já mám osobně nejraději boje v období třicetileté války.“

Perštejní však nejsou žádní rabijáci. „Víme až moc dobře, co dokážou naše zbraně napáchat, tak jsme v civilním životě pacifisté,“ tvrdí Hofírek. Se svou skupinou kočuje po tuzemských hradech a zámcích celé léto.

A jak vypadá takové vystoupení? Šermířské souboje trvají kolem dvaceti minut a doplňují je i další pořady z historie. „Jde o osmihodinový program. Po představení Pojdte si hrát na rytíře, v němž osmi- až dvanáctiletí šermíři Dragoni předvedou,

co se naučili, se na řadu se dostane dobová hudba, výjevy z mučírny, loutkové divadlo, plivání ohně,“ popisuje Hofírek. „Poodhalíme také, jak se dělají kaskadérské práce. Zeptáme se diváků, co by chtěli vědět, ukážeme jim to naostro a pak jim ukážeme triky, díky nimž naše souboje vypadají jako doopravdy.“

Sám Hofírek je mezi Pernštejny jako pětáctiletý kmetem. Protipól má v šestnáctiletém členovi skupiny, většina šermířů se věkově pohybuje mezi dvaceti až třiceti lety. Patří mezi ně i jedna žena, Hofírkova manželka. „Snažíme se, aby náš program oslovoval celé rodiny,“ shrnuje Hofírek. „Pro děti jsme nachystali program Ulov si svého rytíře, nejedná se ale o žádnou drastickou podívanou – spíše o hodně vypečené hry.“

Hrad unikl zkáze hned několikrát

Nejstarší část Grabštejna, který si dodnes uchoval svou renesanční podobu

Snímek: Marela Mrázková

Sporák z přelomu 19. a 20. století